

Наср ибн Сайёр (ﻧﺎﺳﺮ ﺑﻦ ﺳﺎﻳﻪﺭ) — умавийлар даврининг охирги боскичида Хуросон вилоятида валий (губернатор) бўлиб хизмат килган, машхур араб амири, харбий кўмондон ва сиёсатчи ҳисобланади.

Асосий маълумотлар:

- Тўлик исми: Абу Хамза Наср ибн Сайёр ал-Кинди
- Тугилган йили: тахминан 663 милодий / 43 хижрий
- Вафоти: 748 милодий / 131 хижрий
- Мансублиги: Кинда кабиласи
- Лакаби: Шайхул-Кубар (“Катталар шайхи”) — ёши катта, тажрибали ва ҳурматли киши сифатида танилган.

Ҳокимлик ва сиёсий фаолият:

- У Умавийлар халифаси Хишом ибн Абдулмалик томонидан Хуросонга волий килиб тайинланган.
- 738-йилда (120 х.) Хуросон валийси этиб тайинланади.
- У Хуросондаги турли қабилалар ўртасидаги зиддиятларни бартараф қилиш, молия ва солиқ тизимини мустаҳкамлашга ҳаракат қилган.
- Шарқий ислом оламидаги туркий ва маҳаллий халқлар билан муомалада эҳтиёткор ва сиёсий бўлган.

Аббосий даъвати даври:

- Аббосийлар даъвати Хуросонда авж олган пайтда, Наср ибн Сайёр Умавийлар номидан ҳаракат қилган ва у Аббосийларга қарши қурашга қиришган.
- Абу Муслим ал-Хуросонийнинг чиқиши даврида Наср ибн Сайёр бир қанча жанглар олиб борган, аммо вазиятни назоратда ушлаб туриш қийинлашган.

- Умавийлар хилофатига карши халк кўзголонлари кучайган ва охирида Хуросонни йўқотган.

Вафоти:

- Наср ибн Сайёр 748-йилда Марвда вафот этган. Бу вақтда Аббосийлар даъвати ҳукмронликка яқинлашган ва бир неча йилдан кейин (750-йилда) Умавийлар хилофати тугаган.

Машхур сўзлари:

Наср ибн Сайёр Хуросонда вазият огирлашганда шундай деган:

"Иннал хабла кад инкатаъа ва-л-хатба фий йадий."

(Албатта аркан узилди ва унинг учи кўлимда.)

Абу Муслим